

PADOMES ATZINUMS**2007. gada 27. februāris****par atjaunināto Zviedrijas konverģences programmu 2006.-2009. gadam**

(2007/C 72/05)

EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

ņemot vērā Eiropas Kopienas dibināšanas līgumu,

ņemot vērā Padomes Regulu (EK) Nr. 1466/97 (1997. gada 7. jūlijs) par budžeta stāvokļa uzraudzības un ekonomikas politikas uzraudzības un koordinācijas stiprināšanu ⁽¹⁾ un jo īpaši tās 9. panta 3. punktu,

ņemot vērā Komisijas ieteikumu,

apspriedusies ar Ekonomikas un finanšu komiteju,

IR PIEŅĒMUSI ŠO ATZINUMU.

- (1) Padome 2007. gada 27. februārī izskatīja atjaunināto Zviedrijas konverģences programmu, kas aptver laikposmu no 2006. gada līdz 2009. gadam.
- (2) Programmas pamatā esošajā makroekonomikas scenārijā paredzēts, ka reālā IKP pieaugums samazināsies no 4,0 % 2006. gadā līdz vidēji 3,0 % pārējā programmas darbības laikā, lai gan tas saglabāsies tuvu potenciālajam pieauguma rādītājam. Pēc pašlaik pieejamās informācijas šis scenārijs šķiet pamatots uz ticamiem pieņēmumiem par izaugsmi, turklāt 2006. gadā izaugsme, iespējams, bijusi pat lielāka. Programmas prognozes attiecībā uz inflāciju arī šķiet reālas.
- (3) Komisijas dienestu 2006. gada rudens prognozē vispārējās valdības budžeta pārpalikums 2006. gadā ir lēsts 2,8 % apjomā no IKP, salīdzinot ar iepriekšējā atjauninātajā konverģences programmā paredzēto rezultātu 0,9 % apjomā; atšķirība galvenokārt atspoguļo pamata efektu budžeta pārpalikumam, kas 2005. gadā bija lielāks nekā gaidīts. Pamatojoties uz pieejamajiem skaidras naudas datiem, šķiet, ka gan zemāku primāro izdevumu, gan augstāku nodokļu ieņēmumu ietekmē 2006. gada budžeta pārpalikums, iespējams, bijis lielāks nekā Komisijas dienestu prognozēs.
- (4) Atjauninātajā programmā apstiprināts, ka vidējais budžeta pārpalikums 2 % apjomā no IKP ekonomikas ciklā saglabājas kā galvenais fiskālais mērķis, ko atbalsta izdevumu daudzgadu ierobežojumi. Ar 2007. gada fiskālās politikas likumu valdība pārskatīs pašreizējo mērķi attiecībā uz vispārējās valdības budžeta pārpalikumu, ņemot vērā *Eurostat* lēmumu par fondēto otrā līmeņa pensiju shēmu klasifikāciju ⁽²⁾. Pēc šā lēmuma īstenošanai paredzētā pārejas perioda beigām (2007. gada pavasarī) budžeta pārpalikums būs mazāks aptuveni par 1 % no IKP katru gadu un kopējā parāda un IKP attiecība tiks koriģēta uz augšu par aptuveni 0,5 % no IKP. Atjauninātajā programmā izklāstītajā budžeta stratēģijā paredzēta budžeta pārpalikuma samazināšanās 2007. gadā (no 3,0 % no IKP 2006. gadā līdz 2,4 %) un pēc tam pakāpeniska palielināšanās (līdz 3,1 % 2009. gadā); attiecībā uz primāro budžeta pārpalikumu gaidāma līdzīga attīstība. Gan izdevumu, gan ieņēmumu attiecība pret IKP pakāpeniski samazinās visā programmas darbības laikā. Šajā uz programmas beigām orientētajā stratēģijā ievērojami nodokļu samazinājumi 2007. gadā tiek finansēti tikai daļēji. Salīdzinot ar iepriekšējo atjaunināto programmu, budžeta pārpalikuma paredzētā attīstība (sākotnējam samazinājumam seko pakāpenisks palielinājums) ir līdzīga, tomēr ar augstākām tīro aizdevumu pozīcijām visā programmas darbības laikā.

⁽¹⁾ OV L 209, 2.8.1997., 1. lpp. Regulā grozījumi izdarīti ar Regulu (EK) Nr. 1055/2005 (OV L 174, 7.7.2005., 1. lpp.). Šajā tekstā minētie dokumenti ir pieejami šādā interneta vietnē:

http://europa.eu.int/comm/economy_finance/about/activities/sgp/main_en.htm

⁽²⁾ Skatīt *Eurostat* Ziņu izlaidumu Nr. 30/2004 (2004. gada 2. marts) un Nr. 117/2004 (2004. gada 23. septembris).

- (5) Paredzēts, ka strukturālais budžeta pārpalikums (t.i., cikliski korigētais pārpalikums, atskaitot vienreizējus un citus pagaidu pasākumus), ko aprēķina saskaņā ar kopīgi pieņemtu metodoloģiju, saglabāsies virs 2 % no IKP visā programmas darbības laikā, lai nodrošinātu valsts finanšu ilgtspējību ilgtermiņā. Tāpat kā iepriekšējā konverģences programmas atjauninājumā vidējā termiņa mērķis (VTM) programmā izklāstītajam budžeta stāvoklim atbilst iepriekš minētajam mērķim par budžeta pārpalikumu 2 % apjomā no IKP vidēji uzņēmējdarbības cikla laikā (t.i., strukturālā izteiksmē), ko programmā plānots saglabāt visā programmas darbības laikā. Tā kā VTM ir ievērojami augstāks par obligāto kritēriju (aplēsts deficīts apmēram 1 % no IKP), ar tā sasniegšanu būtu jābūt iegūtai drošības rezervei pret pārmērīga budžeta deficīta rašanos. VTM ir arī ievērojami augstāks nekā būtu nepieciešams, ņemot vērā parāda attiecību un ražošanas potenciālā apjoma vidējo pieaugumu ilgtermiņā.
- (6) Programmas budžeta prognožu riski kopumā šķiet līdzsvaroti no 2007. gada. Šķiet, ka makroekonomiskā perspektīva un nodokļu ieņēmumu prognozes atspoguļo ticamus pieņēmumus, neraugoties uz nelielo neskaidrību par kapitāla peļņas nodokļu ieņēmumiem nākotnē. Izdevumu mērķus atbalsta līdzšinējie panākumi ar iepriekš minētajiem izdevumu ierobežojumiem.
- (7) Ņemot vērā šo riska novērtējumu, šķiet, ka budžeta nostādne programmā ir pietiekama, lai atbilstīgi programmai visā tās darbības laikā uzturētu VTM. Turklāt tā nodrošina pietiekamu drošības rezervi, lai programmas darbības laikā parastu makroekonomisku svārstību gadījumā netiktu pārsniegta deficīta robežvērtība 3 % apjomā no IKP. Tomēr ir risks, ka programmas fiskālās politikas nostādne varētu izrādīties procikliska 2007. gadā, kad gaidāma ekonomiskā uzplaukuma turpināšanās. Tas neatbilstu Stabilitātes un izaugsmes paktam.
- (8) Tiek lēsts, ka valdības kopējais parāds 2006. gadā samazinājās līdz 46,5 % no IKP, kas ir krietni mazāk nekā Līgumā paredzētā atsauces vērtība – 60 % no IKP. Saskaņā ar programmu parāda attiecība turpinās samazināties un programmas darbības laikā nokritīsies vēl par 13,5 procentu punktiem.
- (9) Iedzīvotāju novecošanās ilgtermiņa ietekme uz budžetu Zviedrijā ir zemāka nekā vidēji ES, jo prognozēts, ka ilgtermiņā pensiju izdevumi saglabāsies kā salīdzinoši stabila IKP daļa, ko iespaidos pensiju sistēmas reformas ievērojamā izdevumus samazinošā ietekme. Sākotnējais budžeta stāvoklis ar lielu primāro budžeta pārpalikumu veicina kopējā parāda samazināšanos un līdzekļu uzkrāšanu. Stabila valdības budžeta uzturēšana ar plānotiem ilglaicīgiem budžeta pārpalikumiem palīdzētu ierobežot riskus attiecībā uz valsts finanšu ilgtspējību. Kopumā šķiet, ka Zviedrijas valsts finanšu ilgtspējību apdraud zems risks.
- (10) Konverģences programmā ietverts kvalitatīvs novērtējums par valsts reformu programmas 2006. gada novembra īstenošanas ziņojuma kopējo ietekmi atbilstīgi vidēja termiņa fiskālajai stratēģijai. Turklāt tajā sniegta sistematiska informācija par tiešajām budžeta izmaksām vai ietaupījumiem saistībā ar galvenajām reformām, kas paredzētas valsts reformu programmā, un budžeta prognozēs, šķiet, ir ņemta vērā valsts reformu programmā izklāstīto darbību ietekme uz valsts finansēm. Šķiet, ka konverģences programmā paredzētie pasākumi valsts finanšu jomā atbilst valsts reformu programmā minētajiem pasākumiem. Jo īpaši abās programmās paredzēta pasākumu īstenošana, lai palielinātu darbspēka pieejamību.
- (11) Programmas budžeta stratēģija kopumā atbilst vispārējām ekonomikas politikas pamatnostādnēm, kas ietvertas integrētajās pamatnostādnēs laikposmam no 2005. līdz 2008. gadam.
- (12) Attiecībā uz prasībām par sniedzamajiem datiem, kas norādītas stabilitātes un konverģences programmu rīcības kodeksā, programmā nav pilnībā sniegti visi obligātie un fakultatīvie dati ⁽¹⁾.

Kopumā var secināt, ka vidēja termiņa budžeta stāvoklis ir stabils un budžeta stratēģija sniedz labu Stabilitātes un izaugsmes paktam atbilstošu fiskālās politikas piemēru. Tomēr būs svarīgi mazināt procikliskuma risku, nodrošinot to, lai strukturālā budžeta stāvokļa pasliktināšanās 2007. gadā saistībā ar strukturālajām reformām, kuru mērķis ir paaugstināt nodarbinātības līmeni darba tirgū, neturpinātos nākamajos gados.

⁽¹⁾ Pie trūkstošajiem datiem cita starpā pieskaitāmi daži deflatori, nodokļu slogs un attiecīgo ārvalstu tirgu izaugsme.

Galveno makroekonomikas un budžeta prognožu salīdzinājums ⁽¹⁾

		2005	2006	2007	2008	2009
Reālais IKP (% izmaiņas)	KP 2006. g. dec.	2,7	4,0	3,3	3,1	2,7
	COM 2006. g. nov.	2,7	4,0	3,3	3,1	n.d.
	KP 2005. g. dec.	2,4	3,1	2,8	2,3	n.d.
SPCI inflācija ⁽²⁾ (%)	KP 2006. g. dec.	1,3	1,9	2,2	1,5	1,9
	COM 2006. g. nov.	0,8	1,5	1,6	1,8	n.d.
	KP 2005. g. dec.	1,5	1,5	2,0	2,0	n.d.
Starpība starp potenciālo un faktisko ražošanas apjomu (% no iespējamā IKP)	KP 2006. g. dec. ⁽³⁾	- 0,7	0,0	0,3	0,3	0,3
	COM 2006. g. nov. ⁽⁷⁾	- 0,5	0,2	0,5	0,6	n.d.
	KP 2005. g. dec. ⁽³⁾	- 0,4	- 0,1	0,1	- 0,1	n.d.
Vispārējās valdības balance (% no IKP)	KP 2006. g. dec.	3,0	3,0	2,4	2,7	3,1
	COM 2006. g. nov.	3,0	2,8	2,4	2,5	n.d.
	KP 2005. g. dec.	1,6	0,9	1,2	1,7	n.d.
Primārā balance (% no IKP)	KP 2006. g. dec.	4,6	4,5	4,1	4,2	4,6
	COM 2006. g. nov.	4,6	4,5	4,1	4,3	n.d.
	KP 2005. g. dec.	3,2	2,5	3,0	3,6	n.d.
Cikliski koriģētā balance (% no IKP)	KP 2006. g. dec. ⁽³⁾	3,4	3,0	2,2	2,5	3,0
	COM 2006. g. nov.	3,3	2,7	2,1	2,1	n.d.
	KP 2005. g. dec. ⁽³⁾	1,8	0,9	1,1	1,7	n.d.
Strukturālā balance ⁽⁴⁾ (% no IKP)	KP 2006. g. dec. ⁽⁵⁾	3,0	3,0	2,2	2,5	3,0
	COM 2006. g. nov. ⁽⁶⁾	2,9	2,7	2,1	2,1	n.d.
	KP 2005. g. dec.	1,8	0,9	1,1	1,7	n.d.
Valdības kopējais parāds (% no IKP)	KP 2006. g. dec.	50,3	46,5	41,5	37,4	33,0
	COM 2006. g. nov.	50,4	46,7	42,6	38,7	n.d.
	KP 2005. g. dec.	50,9	49,4	47,8	46,0	n.d.

Piezīmes.

- ⁽¹⁾ Budžeta prognozēs nav ņemta vērā Eurostat 2004. gada 2. marta Lēmuma par fondēto pensiju shēmu klasificēšanu ietekme; šis lēmums jāievieš līdz 2007. gada pavasara paziņojuma laikam. Ņemot vērā šo ietekmi, vispārējās valdības balance saskaņā ar atjaunināto programmu būtu 2,0 % no IKP 2005. gadā, 2,0 % 2006. gadā, 1,3 % 2007. gadā, 1,6 % 2008. gadā un 2,0% 2009. gadā, savukārt valdības kopējais parāds būtu 50,9 % no IKP 2005. gadā, 47,0 % 2006. gadā, 42,0 % 2007. gadā, 37,9 % 2008. gadā un 33,5 % 2009. gadā.
- ⁽²⁾ KP inflācijas rādītāji ir noteikti, pamatojoties uz datiem laikposmā no decembra līdz decembrim, turpretim Komisijas dati ir gada vidējie rādītāji. Tas izskaidro atšķirību starp Komisijas un SPCI datiem attiecībā uz 2005. un 2006. gadu. Programmā arī pieņemts, ka SPCI ievēros UNDI1X (valsts patēriņa cenu indekss, izņemot izmaiņas netiešajos nodokļos, subsīdijās un hipotēkas procentu izdevumos) 2008. un 2009. gadā. Tomēr sagaidāms, ka SPCI inflācija būs par 0,5 procentu punktiem augstāka nekā UNDI1X inflācija 2007. gadā, tādējādi uzsverot programmas prognozēto kritienu attiecībā uz SPCI inflāciju 2008. gadā.
- ⁽³⁾ Komisijas dienestu aprēķini, pamatojoties uz programmā iekļauto informāciju.
- ⁽⁴⁾ Cikliski koriģētā balance (kā iepriekšējās rindās), izņemot vienreizējus un citus pagaidu pasākumus.
- ⁽⁵⁾ Vienreizēji un citi pagaidu pasākumi no programmas (0,4 % no IKP 2005. gadā; samazina budžeta deficitu).
- ⁽⁶⁾ Vienreizēji un citi pagaidu pasākumi, kas minēti Komisijas dienestu 2006. gada rudens prognozēs (0,4 % no IKP 2005. gadā; samazina budžeta deficitu).
- ⁽⁷⁾ Pamatojoties uz aplēsēm par attiecīgi 2,6 %, 3,2 %, 3,1 % un 3,0 % lielu potenciālo izaugsmi 2005.-2008. gadā.

Avots

Konverģences programma (KP); Komisijas dienestu 2006. gada rudens ekonomikas prognozes (COM); Komisijas dienestu aprēķini.